

Gabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Awla Manja)

14 ta' Lulju 2022*

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Approssimazzjoni tal-leġiżlazzjonijiet – Regolament (KE) Nru 715/2007 – Approvazzjoni tal-vetturi bil-mutur – Punt 10 tal-Artikolu 3 – Artikolu 5(1) u (2) – Apparat ta' invalidazzjoni – Vetturi bil-mutur – Magna diesel – Emissjonijiet ta' inkwinanti – Sistema ta' kontroll tal-emissjonijiet – Software integrat fil-kompjuter li jikkontrolla l-magna – Valv tar-riċirkolazzjoni tal-gass tal-egżost (valv tal-EGR) – Tnaqqis tal-emissjonijiet ta' ossidu tan-nitroġenu (NOx) limitat minn 'tieqa ta' temperaturi' – Projbizzjoni tal-użu ta' apparat ta' manipulazzjoni li jnaqqas l-effettività tas-sistemi ta' kontroll tal-emissjonijiet – Artikolu 5(2)(a) – Eċċezzjoni għal din il-projbizzjoni – Direttiva 1999/44/KE – Bejgħ u garanziji ta' oġġetti ta' konsum – Artikolu 3(2) – Apparat installat fil-kuntest ta' tiswija ta' vettura”

Fil-Kawża C-134/20,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mil-Landesgericht Eisenstadt (il-Qorti Reġjonali ta' Eisenstadt, l-Awstrija), permezz ta' deċiżjoni tad-29 ta' Jannar 2020, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fil-11 ta' Marzu 2020, fil-proċedura

IR

vs

Volkswagen

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Awla Manja),

komposta minn K. Lenaerts, President, L. Bay Larsen, Viċi President, A. Arabadjiev, A. Prechal, K. Jürimäe, C. Lycourgos, I. Ziemele u J. Passer, Presidenti ta' Awla, M. Ilešič, J.-C. Bonichot, T. von Danwitz, F. Biltgen, P. G. Xuereb (Relatur), N. Piçarra u N. Wahl, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: A. Rantos,

Registratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ipprezentati:

– għal IR, minn M. Poduschka, Rechtsanwalt,

* Lingwa tal-kawża: il-Ġermaniż.

- għal Volkswagen AG, minn H. Gärtner, F. Gebert, F. Gonsior, C. Harms, N. Hellermann, F. Kroll, M. Lerbinger, S. Lutz-Bachmann, L.-K. Mannefeld, K.-U. Opper, H. Posser, J. Quecke, K. Schramm, W. F. Spieth, J. von Nordheim, K. Vorbeck, B. Wolfers u B. Wollenschläger, Rechtsanwältin,
- għall-Gvern Ġermaniż, minn J. Möller u D. Klebs, bħala aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn M. Huttunen u M. Noll-Ehlers, bħala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ipprezentati fis-seduta tat-23 ta' Settembru 2021,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-punt 10 tal-Artikolu 3 u tal-Artikolu 5(1) u (2) tar-Regolament (KE) Nru 715/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2007 dwar l-approvazzjoni tat-tip ta' vetturi bil-mutur fir-rigward ta' l-emissjonijiet ta' vetturi hfief għall-passiġġieri u ta' vetturi kummerċjali (Euro 5 u Euro 6) u dwar l-aċċess għal informazzjoni dwar it-tiswija u l-manutenzjoni tal-vetturi (ĠU 2007, L 171, p. 1), kif ukoll tal-Artikolu 3(2) tad-Direttiva 1999/44/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Mejju 1999 dwar ċerti aspetti tal-bejgħ ta' oġġetti tal-konsum u garanziji assoċjati magħhom (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 15, Vol. 4, p. 223).
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn IR u Volkswagen AG, dwar it-talba għall-annullament ta' kuntratt ta' bejgħ li jirrigwarda vettura bil-mutur mgħammra b'software li jnaqqas ir-riċirkolazzjoni ta' gassijiet li jniġġsu ta' din il-vettura skont it-temperatura u l-altitudni misjuba.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

Id-Direttiva 1999/44

- 3 Id-Direttiva 1999/44 tħassret bid-Direttiva (UE) 2019/771 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2019 dwar ċerti aspetti li jikkonċernaw kuntratti għall-bejgħ ta' oġġetti, li temenda r-Regolament (UE) 2017/2394 u d-Direttiva 2009/22/KE, u li tħassar id-Direttiva 1999/44/KE (ĠU 2019, L 136, p. 28, u rettifiki fil-ĠU 2019, L 305, p. 61, u fil-ĠU 2020, L 86, p. 18), b'effett mill-1 ta' Jannar 2022. Madankollu, fid-dawl tad-data tal-fatti tat-tilwima fil-kawża prinċipali, id-Direttiva 1999/44 għadha applikabbli għal din tal-aħħar.

4 L-Artikolu 1(2)(f) tad-Direttiva 1999/44 kien jistabbilixxi:

“Għall-għanijiet ta’ din id-Direttiva:

[...]

(f) tiswija: għandha tfisser, fl-eventwalità ta’ nuqqas ta’ konformità, li l-oġġetti tal-konsum jingiebu f’konformità mal-kuntratt ta’ bejgħ.”

5 L-Artikolu 3 ta’ din id-direttiva, intitolat “Drittijiet tal-konsumatur”, kien jipprevedi:

“1. Il-bejgiegħ għandu jkun responsabbli għall-konsumatur għal kull nuqqas ta’ konformità li teżisti meta l-oġġetti kienu fornuti.

2. Fil-każ ta’ nuqqas ta’ konformità, l-konsumatur għandu jkun intitolat li l-oġġetti jingiebu f’konformità mingħajr hłas permezz ta’ tiswija jew tibdil, f’konformità mal-paragrafu 3, jew li jkollu tnaqqis xieraq fil-prezz jew il-kuntratt jithassar rigward dawn l-oġġetti, f’konformità mal-paragrafi 5 u 6.

[...]”

Ir-Regolament Nru 715/2007

6 Skont il-premessi 1 u 6 tar-Regolament Nru 715/2007:

“(1) [...] Ir-rekwiziti tekniċi għall-approvazzjoni tat-tip ta’ vetturi bil-mutur fir-rigward ta’ emissjonijiet għandhom [...] jiġu armonizzati biex jiġu evitati rekwiziti li jvarjaw minn Stat Membru għal ieħor, u biex jiġi żgurat livell għoli ta’ protezzjoni ambjentali.

[...]

(6) B’mod partikulari, hemm bżonn ta’ tnaqqis konsiderevoli ta’ l-emissjonijiet ta’ l-ossidju tan-nitroġenu biex tittejjeb il-kwalità ta’ l-arja u biex ikun hemm konformità mal-valuri ta’ limitu għat-tniġġis. [...]”

7 L-Artikolu 1(1) ta’ dan ir-regolament jipprevedi:

“Dan ir-Regolament jistabbilixxi rekwiziti tekniċi komuni għall-approvazzjoni tat-tip ta’ vetturi bil-mutur (‘vetturi’) u ‘spare parts’ bħal ma hu tagħmir sostitut għall-kontroll tat-tniġġis fir-rigward ta’ l-emissjonijiet tagħhom.”

8 Il-punt 10 tal-Artikolu 3 tal-imsemmi regolament jistabbilixxi:

“Għall-finijiet ta’ dan ir-Regolament u l-miżuri ta’ l-implimentazzjoni tiegħu japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

[...]

(10) ‘tagħmir ta’ riduzzjoni’ [apparat ta’ manipulazzjoni] jfisser kull element tad-disinn li jhoss it-temperatura, il-veloċità tal-vettura, id-dawrien tal-magna (RPM), it-transmission gear, il-vakwu fil-manifold jew parametru ieħor bl-iskop li jattiva, jimmodula, jittardja jew iwaqqaf il-funzjonament ta’ xi parti mis-sistema ta’ kontroll ta’ l-emissjonijiet, li tnaqqas l-effettività tas-sistema ta’ kontroll ta’ l-emissjonijiet taħt kondizzjonijiet li wieħed raġonevolment jistenna li jiltaqa’ magħhom waqt it-tħaddim u l-użu normali ta’ vettura”.

9 L-Artikolu 4(1) u (2) tal-istess regolament huwa fformulat kif ġej:

“1. Il-manifatturi għandhom juru li l-vetturi ġodda kollha mibjugħa, reġistrati jew mqiegħda fis-servizz fil-Komunità għandhom l-approvazzjoni tat-tip skond dan ir-Regolament u l-miżuri ta’ implimentazzjoni tiegħu. Il-manifatturi għandhom juru wkoll li t-tagħmir ġdid, użat biex jibdel tagħmir għall-kontroll tat-tniġġis, kollu li jeħtieġ approvazzjoni tat-tip li jinbiegħ jew li jitqiegħed fis-servizz fil-Komunità għandu l-approvazzjoni tat-tip skond dan ir-Regolament u l-miżuri ta’ implimentazzjoni tiegħu.

Dawn l-obbligi jinkludu r-rispett tal-limiti ta’ emissjoni stabbiliti fl-Anness I u l-miżuri ta’ implimentazzjoni msemmija fl-Artikolu 5.

2. Il-manifatturi għandhom jiżguraw li l-proċeduri ta’ l-approvazzjoni tat-tip għall-verifika tal-konformità fil-produzzjoni, il-perjodu tas-servizz tat-tagħmir tal-kontroll tat-tniġġis u l-konformità waqt is-servizz jiġu rispettati.

Barra minn hekk, il-miżuri tekniċi meħuda mill-manifattur jridu jkunu tali li jiġi żgurat li l-emissjonijiet mit-tailpipe jew evaporattivi huma effettivament limitati, skond dan ir-Regolament, tul il-ħajja normali tal-vettura li tintuża f’kundizzjonijiet normali. [...]

[...]”

10 L-Artikolu 5(1) u (2) tar-Regolament Nru 715/2007 jipprovdi:

“1. Il-manifattur għandu jattrezza l-vetturi b’mod li l-komponenti li jistgħu jaffettwaw l-emissjonijiet jiġu ddisinjati, mibnija u assemblati bil-għan li jippermettu li l-vettura, fl-użu normali, tikkonforma ma’ dan ir-Regolament u l-miżuri ta’ implimentazzjoni tiegħu.

2. L-użu ta’ tagħmir ta’ riduzzjoni [apparat ta’ manipulazzjoni] li jnaqqas l-effettività tas-sistemi tal-kontroll ta’ l-emissjonijiet għandu jiġi pprojbit. Il-projbizzjoni m’għandiex tapplika fejn:

(a) il-bżonn tat-tagħmir huwa ġustifikat għal raġunijiet ta’ protezzjoni tal-magna mill-ħsara jew incidenti u għat-tħaddim fis-sigurtà tal-vettura;

(b) it-tagħmir ma jahdimx għajr għall-ħtigijiet ta’ l-istartjar tal-magna;

jew

(c) il-kondizzjonijiet huma sostanzjalment inkluzi fil-proċeduri tal-verifika ta’ l-emissjonijiet evaporattivi u l-medja ta’ l-emissjonijiet mit-tailpipe.”

11 L-Anness I ta’ dan ir-regolament intitolat, “Limiti ta’ Emissjoni”, jipprevedi b’mod partikolari l-valuri limitu tal-emissjonijiet ta’ ossidu tan-nitroġenu (NOx).

Ir-Regolament (KE) Nru 692/2008

- 12 Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 692/2008 tat-18 ta' Lulju 2008 li jimplimenta u jemenda r-Regolament Nru 715/2007 (ĠU 2008, L 199, p. 1, u rettifika fil-ĠU 2010, L 336, p. 68), ġie emendat bir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 566/2011 tat-8 ta' Ġunju 2011 (ĠU 2011, L 158, p. 1) (iktar 'il quddiem ir-“Regolament Nru 692/2008”). Mill-1 ta' Jannar 2022, ir-Regolament Nru 692/2008 tħassar bir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2017/1151 tal-1 ta' Ġunju 2017, li jissupplimenta r-Regolament Nru 715/2007, li jemenda d-Direttiva 2007/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ir-Regolament Nru 692/2008 u r-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 1230/2012 u li jħassar ir-Regolament Nru 692/2008 (ĠU 2017, L 175, p. 1, u rettifika fil-ĠU 2018, L 56, p. 66). Madankollu, fid-dawl tad-data tal-fatti tal-kawża prinċipali, ir-Regolament Nru 692/2008 għadu applikabbli għal din tal-aħħar.
- 13 L-Artikolu 1 tar-Regolament Nru 692/2008 kien jipprevedi:
“Dan ir-Regolament jistabbilixxi miżuri għall-implimentazzjoni ta' l-Artikoli 4, 5 u 8 tar-Regolament (KE) Nru 715/2007”.
- 14 Il-punt 18 tal-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 692/2008 kien ifformulat kif ġej:
“Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:
[...]
18. ‘sistema għall-kontroll ta’ l-emissjonijiet’ tfisser, fil-kuntest tas-sistema OBD [sistema dijanjostika abbord], il-kontrollur elettroniku tal-ġestjoni tal-magna u kwalunkwe komponent relatat ma’ l-emissjonijiet fis-sistema ta’ l-egzost jew fis-sistema evaporattiva li jipprovdi input għal jew jirċievi output minn dan il-kontrollur.”
- 15 L-Artikolu 3(9) ta’ dan ir-regolament kien jipprovdi:
“It-test tat-Tip 6 li jkejjel l-emissjonijiet f'temperaturi baxxi stabbilit fl-Anness VIII m'għandux japplika għall-vetturi dizil.
Madanakollu, meta japplikaw għall-approvazzjoni tat-tip, il-manifatturi għandhom jipprezentaw lill-awtorità ta' l-approvazzjoni informazzjoni li turi li t-tagħmir tat-trattament ta' wara ta' l-[ossidu tan-nitroġenu (NOx)] jilhaq temperatura biżżejjed għolja għal hidma effiċjenti fi hdan 400 sekonda wara startjar kiesaħ f'temperatura ta' - 7 [gradi Celsius] kif ġie deskritt fit-test tat-Tip 6.
Barra minn hekk, il-manifattur għandu jipprovdi lill-awtorità ta' l-approvazzjoni b'informazzjoni dwar l-istrategija operattiva tas-sistema ta' ricirkolazzjoni tal-gassijiet ta' l-egzost (EGR), inkluż il-funzjonament tagħha f'temperaturi baxxi.
Din l-informazzjoni għandha tinkludi wkoll deskrizzjoni ta' kwalunke effett fuq l-emissjonijiet.
L-awtorità ta' l-approvazzjoni m'għandhiex tagħti l-approvazzjoni tat-tip jekk l-informazzjoni provduta ma tkunx biżżejjed biex jintwera li t-tagħmir tat-trattament ta' wara effettivament jilhaq temperatura biżżejjed għolja għal hidma effiċjenti fi hdan il-perjodu ta' żmien magħżul.
[...]

- 16 L-Artikolu 10 tal-imsemmi regolament, intitolat “It-tagħmir għall-kontroll tat-tniġġis”, jipprevedi, fil-paragrafu 1 tiegħu:

“Il-manifattur għandu jiżgura li t-tagħmir sostitut għall-kontroll tat-tniġġis maħsub biex jitwaħħal fuq vetturi approvati għat-tip KE koperti mill-ambitu tar-Regolament (KE) Nru 715/2007, jkunu approvati għat-tip KE, bħala unitajiet tekniċi separati fit-tifsira ta’ l-Artikolu 10(2) tad-Direttiva 2007/46/KE [tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta’ Settembru 2007 li tistabbilixxi kwadru għall-approvazzjoni ta’ vetturi bil-mutur u l-karrijiet tagħhom, u ta’ sistemi, komponenti u unitajiet tekniċi separati maħsuba għal tali vetturi (Direttiva Kwadru) (ĠU 2007, L 263, p. 1)], skond l-Artikolu 12, l-Artikolu 13 u l-Anness XII ta’ dan ir-Regolament.

[...]”

- 17 L-Anness I tar-Regolament Nru 692/2008, intitolat “Id-dispożizzjonijiet Amministrattivi għall-Approvazzjoni tat-Tip KE”, kien jipprovdi, fil-punt 3.3 tiegħu, intitolat “L-estensjonijiet għad-durabbiltà tat-tagħmir għall-kontra tat-tniġġis (test tat-tip 5)”:

“3.3.1. L-approvazzjoni tat-tip għandha tkun estiża għal tipi differenti ta’ vetturi, sakemm il-parametri tal-vettura, tal-magna jew tas-sistema għall-kontroll tat-tniġġis li ġew speċifikati aktar ‘l isfel ikunu identiċi jew jibqgħu fi hdan it-tolleranzi preskritti:

3.3.1.1. Il-vettura:

[...]

3.3.1.2. Il-magna

[...]

3.3.1.3. Il-parametri tas-sistema għall-kontroll tat-tniġġis:

[...]

(ċ) Ir-riċirkolazzjoni tal-gassijiet ta’ l-egżost (EGR)

biha jew mingħajrha

tip (imkessha jew mhux imkessha, kontroll attiv jew passiv, pressjoni għolja jew pressjoni baxxa).

[...]”

Id-dritt Awstrijak

- 18 L-Artikolu 871 tal-Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (il-Kodiċi Ċivili Ġenerali), fil-verżjoni tiegħu applikabbli għat-tilwima fil-kawża prinċipali (iktar ‘il quddiem l-“ABGB”), jipprevedi:

“Meta, fid-dikjarazzjoni li tkun harġet jew li waslet għand il-parti kontraenti tagħha, parti tkun wettqet żball li jolqot is-suġġett innifsu jew kwalità essenzjali tiegħu li lejha kienet diretta b’mod partikolari l-intenzjoni ddikjarata, hija ma jkollha ebda obbligu meta l-iżball ikun ġie kkawżat mill-parti kontraenti jew meta minhabba ċ-ċirkustanzi, din tal-aħħar kellha evidentement tinduna bih jew meta dan l-iżball instab fil-hin.”

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

- 19 Matul is-sena 2013, IR, konsumatur, ikkonkluda kuntratt ta' bejgħ dwar vettura bil-mutur tat-trade mark Volkswagen, mudell Touran Comfortline BMT TDI, mgħammra b'magna diesel tat-tip EA 189 ta' generazzjoni Euro 5, b'cilindrata ta' 1.6 litru u b'saħħa ta' 77 kW.
- 20 IR ipprezenta rikors quddiem il-Landesgericht Eisenstadt (il-Qorti Reġjonali ta' Eisenstadt, l-Awstrija), li hija l-qorti tar-rinviju, sabiex jikseb l-annullament ta' dan il-kuntratt ta' bejgħ, abbażi tal-Artikolu 871 tal-ABGB.
- 21 Mid-deċiżjoni tar-rinviju jsegwi li l-vettura inkwistjoni hija mgħammra b'sistema interna għat-tnaqqis tal-emissjonijiet, jiġifieri valv għar-riċirkolazzjoni tal-gassijiet tal-egżost (iktar 'il quddiem il-“valv tal-EGR”) u li hija għandha sistema ta' trattament ta' wara tal-gassijiet tal-egżost permezz ta' filtru għall-partikulati, iżda ma tinkludi ebda sistema ta' trattament tal-ossidu tan-nitroġenu (NOx).
- 22 Skont l-informazzjoni pprovduta mill-qorti tar-rinviju, il-vettura inkwistjoni kienet tinkludi, oriġinarjament, software integrat fil-kompjuter li jikkontrolla l-magna li jhaddem is-sistema ta' riċirkolazzjoni tal-gassijiet tal-egżost b'żewġ modi (iktar 'il quddiem is-“sistema ta' kommutazzjoni”), jiġifieri metodu 0, li jiġi attivat waqt li din il-vettura tinstaq fit-triq, u metodu 1, li jiffunzjona waqt it-test ta' approvazzjoni dwar l-emissjonijiet ta' sustanzi li jniġġsu, imsejjaħ “*New European Driving Cycle*” (NEDC), imwettaq fil-laboratorju. Meta kien japplika l-metodu 0, ir-rata ta' riċirkolazzjoni tal-gassijiet tal-egżost kienet tonqos. F'kundizzjonijiet ta' użu normali, l-imsemmija vettura kienet kważi esklużivament fil-metodu 0 u ma kinitx tosserva l-valuri limitu ta' emissjonijiet ta' ossidu tan-nitroġenu (NOx) previsti mir-Regolament Nru 715/2007.
- 23 Permezz ta' ittra ddatata t-8 ta' Ottubru 2015, l-importatur tal-vetturi VW fl-Awstrija informa lil IR li kienu meħtieġa korrezzjonijiet fuq il-vettura tiegħu u li l-manifattur kien ser jieħu responsabbiltà għall-ispejjeż kollha relatati mat-tiswijiet meħtieġa f'dan ir-rigward. Sussegwentement, IR ġie mistieden jinstalla aġġornament tal-imsemmi software, li ddiżattiva s-sistema ta' kommutazzjoni, haġa li huwa aċċetta.
- 24 Dan l-aġġornament kellu, barra minn hekk, l-effett li jaġġusta l-valv tal-EGR sabiex jirregola r-rata ta' riċiklaġġ tal-gassijiet tal-egżost b'tali mod li dan il-valv jiżgura metodu ta' funzjonament li ma tantx inigges biss meta t-temperatura esterna tkun bejn 15 u 33 grad Celsius u l-altitudni ta' sewqan tkun inqas minn 1 000 metru (iktar 'il quddiem it-“tieqa ta' temperaturi”), u li, barra minn dan it-tieqa ta' temperaturi, din ir-rata titnaqqas b'mod lineari sa 0, li wassal għal żieda fl-emissjonijiet ta' ossidu tan-nitroġenu (NOx) li jeċċedi l-valuri limitu stabbiliti mir-Regolament Nru 715/2007.
- 25 Il-Kraftfahrt-Bundesamt (l-Uffiċċju Federali għas-Sewqan tal-Vetturi bil-Mutur, il-Ġermanja), l-awtorità kompetenti fil-qasam tal-approvazzjoni tat-tip fil-Ġermanja, ta awtorizzazzjoni għal emenda teknika, jiġifieri l-aġġornament tas-software inkwistjoni, u għalhekk ma rtirax l-approvazzjoni tat-tip tal-KE. Din l-awtorità b'mod partikolari ddecidiet li ma kienx hemm apparat ta' manipolazzjoni pprojbit, fis-sens tar-Regolament Nru 715/2007. Madankollu, skont il-qorti tar-rinviju, l-imsemmija awtorità ma kellha ebda informazzjoni dwar is-software wżat għall-aġġornament, għaliex hija ma talbitx il-komunikazzjoni dwaru.

- 26 Il-qorti tar-rinviju tqis li s-sistema ta' kommutazzjoni, li l-vettura inkwistjoni kienet oriġinarjament mgħammra biha, ma kinitx konformi mar-rekwiżiti tar-Regolament Nru 715/2007, b'mod partikolari dawk previsti fl-Artikolu 5 tiegħu. F'dan ir-rigward, hija tirrileva, minn naħa, li minn din is-sistema kien jirriżulta li l-valv tal-EGR kien irregolat b'tali mod li meta din il-vettura kienet tintuża f'kundizzjonijiet normali, dan l-użu ma kienx konformi mar-rekwiżiti ta' dan ir-regolament kif ukoll mal-miżuri ta' implimentazzjoni tiegħu, u, min-naħa l-oħra, li dan ma kienx apparat ta' manipulazzjoni legali, fis-sens tal-Artikolu 5(2) tal-imsemmi regolament.
- 27 Din il-qorti tirrileva wkoll li mill-fatti tal-kawża mressqa quddiemha jsegwi li IR haseb li qiegħed jixtri vettura konformi ma' dawn ir-rekwiżiti u li ma kienx jixtriha li kieku kien jaf bil-fatt li dan ma kienx il-każ.
- 28 L-imsemmija qorti tindika madankollu li, skont id-dritt Awstrijak, il-parti kontraenti ta' persuna li l-kunsens tagħha kien ivvizzjat bi żball sostanzjali tista' tevita l-konsegwenzi legali ta' dan l-iżball billi tpoġġi lil din il-persuna f'sitwazzjoni identika għal dik li kienet tinsab fiha fl-assenza ta' dan l-iżball. Għalhekk, il-persuna kkonċernata ma jkollhiex iktar interess ġuridiku.
- 29 Issa, Volkswagen issostni li IR kien issodisfatt bl-aġġornament tas-software inkwistjoni u dan għalhekk çahħdu mill-interess ġuridiku tiegħu, fatt li huwa jikkontesta.
- 30 Għalhekk il-qorti tar-rinviju tqis li, sabiex tagħti deċiżjoni, hija għandha tiddetermina jekk it-tieqa ta' temperaturi tikkostitwixxix soluzzjoni teknika konformi mar-rekwiżiti tad-dritt tal-Unjoni, b'mod partikolari ma' dawk previsti mir-Regolamenti Nru 715/2007 u Nru 692/2008. Fl-affermattiv, il-kuntratt ta' bejgħ konkluz minn IR ma jiġix annullat u r-rikors tiegħu jkollu, għaldaqstant, jiġi miċhud.
- 31 Din il-qorti tosserva li, fl-Awstrija, it-temperaturi huma inqas minn 15-il grad Celsius fil-parti l-kbira tas-sena. Hija tirrileva li ma huwix possibbli li jiġi ddeterminat jekk it-tieqa ta' temperaturi hijiex neċessarja sabiex il-magna tiġi protetta kontra ħsara. Lanqas ma huwa possibbli li jiġi ddeterminat jekk, fil-każ li l-aġġornament ikun twettaq mingħajr ma kienet prevista din it-tieqa, ir-rekwiżiti fil-qasam tas-sostenibbiltà tal-apparat tal-kontroll tat-tniġġis imsemmija fl-Artikolu 4(2) tar-Regolament Nru 715/2007 jkunu osservati.
- 32 F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-Landesgericht Eisenstadt (il-Qorti Reġjonali ta' Eisenstadt) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Gustizzja d-domandi preliminari li ġejjin:
- (1) L-Artikolu 5(1) tar-[Regolament Nru 715/2007] għandu jiġi interpretat fis-sens li tagħmir ta' vettura fis-sens tal-Artikolu 1(1) tar-Regolament Nru 715/2007 huwa pprojbit meta l-[valv tal-EGR], jiġifieri komponent li jista' jaffettwa l-emissjonijiet, ikun iddiżinjat b'mod li r-rata tar-riċiklaġġ tal-gass tal-egzost, jiġifieri l-proporzjon tal-gass tal-egzost li jiġi rriċiklat, tkun irregolata b'mod li dan il-valv jiżgura mod ta' funzjonament li jippermetti livell baxx ta' tniġġis biss [fit-tieqa ta' temperaturi] filwaqt li f'temperatura li ma taqax f'din il-firxa ta' temperaturi, b'marġni ta' 10 gradi Celsius, u f'altitudni ta' iktar minn 1 000 metru, b'marġni ta' 250 metru, din ir-rata tonqos b'mod lineari għal 0, b'tali mod li l-emissjonijiet ta' [ossidu tan-nitroġenu (NOx)] jiżdiedu tant li jaqbzu l-valuri ta' limitu stabbiliti mir-Regolament Nru 715/2007?

- (2) Għall-finijiet tar-risposta għall-ewwel domanda, huwa rilevanti jekk it-tagħmir ta' vettura msemmi fl-ewwel domanda huwiex meħtieġ sabiex jipproteġi lill-magna minn ħsara?
- (3) Għall-finijiet tar-risposta għat-tieni domanda, huwa barra minn hekk rilevanti jekk il-komponent tal-magna li għandu jiġi protett mill-ħsara jkun il-[valv tal-EGR]?
- (4) Għall-finijiet tar-risposta għall-ewwel domanda, huwa rilevanti jekk it-tagħmir ta' vettura msemmi fl-ewwel domanda jkunx diġà ġie installat fil-vettura fil-mument tal-manifattura tagħha jew jekk ir-regolazzjoni fuq il-[valv tal-EGR] deskritta fl-ewwel domanda għandhiex titwettaq fuq il-vettura bħala tiswija fis-sens tal-Artikolu 3(2) tad-[Direttiva 1999/44]?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

- 33 Preliminarjament, għandu jittfakkar li, konformement ma' ġurisprudenza stabbilita, fil-kuntest tal-proċedura ta' kooperazzjoni bejn il-qorti nazzjonali u l-Qorti tal-Ġustizzja stabbilita fl-Artikolu 267 TFUE, huwa l-kompitu tal-Qorti tal-Ġustizzja li tagħti lill-qorti nazzjonali risposta utli li tgħinha tiddeċiedi l-kawża li hija adita biha. Konsegwentement, anki jekk, formalment, il-qorti tar-rinviju llimitat id-domanda tagħha għall-interpretazzjoni ta' dispożizzjoni partikolari tad-dritt tal-Unjoni, tali ċirkustanza ma tipprekludix lill-Qorti tal-Ġustizzja milli tipprovdiha l-elementi kollha ta' interpretazzjoni ta' dan id-dritt li jistgħu jkun utli għad-deċizzjoni tal-kawża li hija adita biha, kemm jekk din il-qorti tkun għamlet riferiment għalihom fid-domandi tagħha kif ukoll jekk ma tkunx għamlet dan. F'dan ir-rigward, huwa l-kompitu tal-Qorti tal-Ġustizzja li tislet, mill-elementi kollha pprovduti mill-qorti nazzjonali, u b'mod partikolari mill-motivazzjoni tad-deċizzjoni tar-rinviju, l-elementi tal-imsemmi dritt li jeħtieġu interpretazzjoni fid-dawl tas-sugġett tat-tilwima fil-kawża prinċipali (sentenza tal-15 ta' Lulju 2021, DocMorris, C-190/20, EU:C:2021:609, punt 23 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 34 F'dan il-każ, l-ewwel domanda tagħmel riferiment għall-Artikolu 5(1) tar-Regolament Nru 715/2007. Madankollu, mit-talba għal deċizzjoni preliminari jsegwi li l-qorti tar-rinviju qiegħda tfittex li tiddetermina jekk it-tieqa ta' temperaturi tikkostitwixxix "apparat ta' manipulazzjoni", fis-sens tal-punt 10 tal-Artikolu 3 ta' dan ir-regolament, li l-użu tiegħu huwa bħala prinċipju pprojbit konformement mal-Artikolu 5(2) tal-imsemmi regolament.
- 35 Għandu jiġi rrilevat li, fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha, Volkswagen issostni li huwa b'mod żbaljat li l-qorti tar-rinviju tippreżenta l-funzjonament tas-software inkwistjoni. Fil-fatt, dan is-software jwassal għal tnaqqis tar-rata ta' riċirkolazzjoni tal-gass tal-egzost meta t-temperatura tal-arja li tidhol fil-magna, u mhux it-temperatura ambjentali, tkun inqas minn 15-il grad Celsius. Issa, huwa paċifiku, fuq il-livell tekniku, li din it-temperatura tal-arja li tidhol fil-magna hija, bħala medja, oġġla mit-temperatura ambjentali b'5 gradi Celsius. Konsegwentement, il-gass tal-egzost kollu jiġi rricirkolat sakemm it-temperatura ambjentali tkun ekwivalenti għal, jew oġġla minn, mhux 15-il grad Celsius iżda 10 gradi Celsius, jiġifieri fil-medda tat-temperatura ambjentali annwali medja fil-Ġermanja, jiġifieri 10.4 grad Celsius. Barra minn hekk, din il-qorti tonqos milli tindika li, meta t-temperatura ambjentali tkun inqas minn 10°gradi Celsius, huwa biss b'mod progressiv li r-rata ta' riċirkolazzjoni tal-gass tal-egzost għalhekk titnaqqas b'mod lineari għal 0, u dan sa temperatura ambjentali ta' 5°gradi Celsius.

- 36 Madankollu, għandu jifakkar li, fil-kuntest tal-proċedura msemmija fl-Artikolu 267 TFUE, ibbażata fuq separazzjoni ċara tal-funzjonijiet bejn il-qorti nazzjonali u l-Qorti tal-Ġustizzja, hija biss il-qorti nazzjonali li għandha ġurisdizzjoni sabiex tikkonstata u tevalwa l-fatti tat-tilwima fil-kawża prinċipali kif ukoll sabiex tinterpreta u tapplika d-dritt nazzjonali (sentenza tad-9 ta' Lulju 2020, Raiffeisen Bank u BRD Groupe Société Générale, C-698/18 u C-699/18, EU:C:2020:537, punt 46).
- 37 F'dawn iċ-ċirkustanzi, sabiex tingħata risposta utli lill-qorti tar-rinviju, għandu jitqies li, permezz tal-ewwel domanda tagħha, din il-qorti tistaqsi, essenzjalment, jekk il-punt 10 tal-Artikolu 3 tar-Regolament Nru 715/2007, moqri flimkien mal-Artikolu 5(1) ta' dan ir-regolament, għandux jiġi interpretat fis-sens li apparat li jggarantixxi l-osservanza tal-valuri limitu ta' emissjonijiet previsti mill-imsemmi regolament biss fit-tieqa ta' temperaturi jikkostitwixxi "apparat ta' manipulazzjoni", fis-sens ta' dan il-punt 10 tal-Artikolu 3.
- 38 Il-punt 10 tal-Artikolu 3 tar-Regolament Nru 715/2007 jiddefinixxi "tagħmir ta' riduzzjoni [apparat ta' manipulazzjoni]" bħala "kull element tad-disinn li jhoss it-temperatura, il-veloċità tal-vettura, id-dawrien tal-magna (RPM), it-transmission gear, il-vakwu fil-manifold jew parametru ieħor bl-iskop li jattiva, jimmodula, jittardja jew iwaqqaf il-funzjonament ta' xi parti mis-sistema ta' kontroll ta' l-emissjonijiet, li tnaqqas l-effettività tas-sistema ta' kontroll ta' l-emissjonijiet taħt kondizzjonijiet li wieħed raġonevolment jistenna li jiltaqa' magħhom waqt it-tħaddim u l-użu normali ta' vettura".
- 39 Il-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet li tali definizzjoni tal-apparat ta' manipulazzjoni tagħti portata wiesgħa lill-kunċett ta' "element tad-disinn", li jkopri kemm il-partijiet mekkaniċi kif ukoll l-elementi elettronici li jirregolaw l-attivazzjoni ta' tali partijiet, peress li dawn jaġixxu fuq il-funzjonament tas-sistema ta' kontroll tal-emissjonijiet u jnaqqsu l-effettività tagħhom (sentenza tas-17 ta' Dicembru 2020, CLCV *et* (Apparat ta' manipulazzjoni fuq magna diesel), C-693/18, EU:C:2020:1040, punt 64).
- 40 Il-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet ukoll li jaqgħu taħt il-kunċett ta' "sistema ta' kontroll tal-emissjonijiet", fis-sens tal-punt 10 tal-Artikolu 3 tar-Regolament Nru 715/2007, kemm it-teknoloġiji u l-istrateġija msejha "ta' trattament sussegwenti tal-gass tal-egzost", li jnaqqsu l-emissjonijiet fi stadju sussegwenti, jiġifieri wara l-formazzjoni tagħhom, kif ukoll dawk li, bħas-sistema tal-EGR, inaqqsu l-emissjonijiet fi stadju preċedenti, jiġifieri waqt il-formazzjoni tagħhom (sentenza tas-17 ta' Dicembru 2020, CLCV *et* (Apparat ta' manipulazzjoni fuq magna diesel), C-693/18, EU:C:2020:1040, punt 90).
- 41 F'dan il-każ, mid-deċiżjoni tar-rinviju jsegwi li l-vettura inkwistjoni hija mgħammra b'valv tal-EGR u b'software integrat fil-kalkolatur tal-kontroll tal-magna. Dan il-valv huwa wieħed mit-teknoloġiji użati mill-manifatturi tal-vetturi sabiex jikkontrollaw u jnaqqsu l-emissjonijiet ta' ossidu tan-nitroġenu (NOx) iġġenerati mill-kombustjoni inkompleta tal-karburant. L-effettività tat-tindif mit-tniġġis hija marbuta mal-ftuħ tal-valv tal-EGR, li huwa rregolat mis-software msemmi iktar 'il fuq. Barra mit-tieqa ta' temperaturi stabbilita bl-aġġornament tal-imsemmi software u msemmija fil-punt 24 ta' din is-sentenza, ir-rata ta' riċirkolazzjoni tal-gassijiet tal-egzost titnaqqas b'mod lineari għal 0, li jwassal għal qbiż tal-valuri limitu ta' emissjonijiet stabbiliti għall-ossidu tan-nitroġenu (NOx) mir-Regolament Nru 715/2007.

- 42 Għalhekk, is-software inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ipprogrammat skont it-tieqa ta' temperaturi, jidentifika t-temperatura tal-arja kif ukoll l-altitudni ta' sewqan, "bl-iskop li jattiva, jimmodula, jittardja jew iwaqqaf il-funzjonament ta' xi parti mis-sistema ta' kontroll ta' l-emissjonijiet", fis-sens tal-punt 10 tal-Artikolu 3 tar-Regolament Nru 715/2007.
- 43 Konsegwentement, meta jaġixxi fuq il-funzjonament tas-sistema ta' kontroll tal-emissjonijiet u jnaqqas l-effettività tagħha, tali software jikkostitwixxi "element tad-disinn", fis-sens ta' din id-dispożizzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-17 ta' Diċembru 2020, CLCV *et* (Apparat ta' manipulazzjoni fuq magna diesel), C-693/18, EU:C:2020:1040, punt 66).
- 44 Sabiex jiġi ddeterminat jekk is-software inkwistjoni fil-kawża prinċipali jikkostitwixxix apparat ta' manipulazzjoni, fis-sens tal-punt 10 tal-Artikolu 3 tar-Regolament Nru 715/2007, għandu jerga' jiġi eżaminat jekk dan is-software jnaqqasx l-effettività tas-sistema ta' kontroll tal-emissjonijiet "taħt kondizzjonijiet li wieħed raġonevolment jistenna li jiltaqa' magħhom waqt it-tħaddim u l-użu normali ta' vettura".
- 45 Ir-Regolament Nru 715/2007 ma jiddefinixxix il-kunċett ta' "it-tħaddim u l-użu normali ta' vettura" u ma jagħmel ebda riferiment għad-dritt tal-Istati Membri sabiex jiġu ddeterminati s-sens u l-portata tiegħu.
- 46 Għaldaqstant, dan il-kunċett jikkostitwixxi kunċett tad-dritt tal-Unjoni li għandu jingħata, fl-Unjoni Ewropea kollha, interpretazzjoni awtonoma u uniformi, li għandha titfittex billi jittiegħdu inkunsiderazzjoni mhux biss il-kliem tad-dispożizzjonijiet li jinsabu fihom, iżda wkoll il-kuntest ta' dawn id-dispożizzjonijiet u l-għan imfittex minnhom (ara, b'analogija, is-sentenza tas-26 ta' Jannar 2021, Hessischer Rundfunk, C-422/19 u C-423/19, EU:C:2021:63, punt 45).
- 47 Kif jirriżulta mill-formulazzjoni stess tal-punt 10 tal-Artikolu 3 tar-Regolament Nru 715/2007, il-kunċett ta' "it-tħaddim u l-użu normali" ta' vettura jagħmel riferiment għall-użu tagħha f'kundizzjonijiet ta' sewqan normali, jiġifieri mhux biss, kif issostni, essenzjalment, Volkswagen fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha, għall-użu tagħha taħt il-kundizzjonijiet previsti għat-test ta' approvazzjoni, imsemmi fil-punt 22 ta' din is-sentenza, applikabbli fiż-żmien tal-fatti tal-kawża prinċipali, li jsir fl-laboratorju u li jikkonsisti fir-repetizzjoni ta' erba' ċikli urbani, segwiti b'ċiklu mhux urban. Dan il-kunċett jagħmel riferiment għalhekk għall-użu ta' din il-vettura f'kundizzjonijiet ta' sewqan reali, kif normalment jeżistu fit-territorju tal-Unjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-17 ta' Diċembru 2020, CLCV *et* (Apparat ta' manipulazzjoni fuq magna diesel), C-693/18, EU:C:2020:1040, punti 96 u 101). Fil-fatt, iċ-ċikli ta' testijiet għall-emissjonijiet tal-vetturi matul il-proċedura ta' approvazzjoni ma humiex ibbażati fuq il-kundizzjonijiet reali ta' sewqan (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-17 ta' Diċembru 2020, CLCV *et* (Apparat ta' manipulazzjoni fuq magna diesel), C-693/18, EU:C:2020:1040, punt 92).
- 48 Din l-interpretazzjoni hija kkorroborata mill-kuntest li jidhol fih il-punt 10 tal-Artikolu 3 tar-Regolament Nru 715/2007. Fil-fatt, skont l-Artikolu 4(2) ta' dan ir-regolament, il-miżuri tekniċi adottati mill-manifattur għandhom ikunu tali li jiggarrantixxu b'mod partikolari limitazzjoni effettiva tal-emissjonijiet mit-tailpipe tul il-ħajja normali kollha tal-vetturi, f'kundizzjonijiet ta' użu normali. Barra minn hekk, l-Artikolu 5(1) tal-imsemmi regolament jipprevedi li l-manifattur għandu jattrezza l-vetturi b'tali mod li l-komponenti li jaġixxu fuq l-emissjonijiet, bħas-software inkwistjoni fil-kawża prinċipali, għandhom jippermettu lill-vetturi, f'użu normali, jikkonformaw ruħhom mal-limiti ta' emissjoni previsti mill-istess regolament u l-miżuri ta' implimentazzjoni tiegħu (sentenza tas-17 ta' Diċembru 2020, CLCV *et* (Apparat ta' manipulazzjoni fuq magna diesel), C-693/18, EU:C:2020:1040, punt 97).

- 49 Issa, dawn id-dispożizzjonijiet ma juru ebda element li jippermetti li ssir distinzjoni bejn il-funzjonament ta' apparat b'has-software inkwistjoni fil-kawża prinċipali matul il-fażi ta' test ta' approvazzjoni u matul is-sewqan f'kundizzjonijiet ta' użu normali tal-vetturi. Għall-kuntrarju, l-istabbiliment ta' apparat li jippermetti li tiġi żgurata l-osservanza tal-valuri limitu ta' emissjonijiet previsti mir-Regolament Nru 715/2007 biss matul il-fażi tat-test ta' approvazzjoni, minkejja li din il-fażi ta' test ma tippermettix li jiġu rriprodotti kundizzjonijiet ta' użu normali ta' vettura, imur kontra l-obbligu li tiġi żgurata limitazzjoni effettiva tal-emissjonijiet f'tali kundizzjonijiet ta' użu (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-17 ta' Dicembru 2020, CLCV *et* (Apparat ta' manipulazzjoni fuq magna diesel), C-693/18, EU:C:2020:1040, punti 97 u 98). L-istess japplika fir-rigward tal-istabbiliment ta' apparat li jippermetti li tiġi żgurata din l-osservanza biss fil-kuntest ta' tiegħa ta' temperaturi li, għalkemm tkopri l-kundizzjonijiet li fihom isseħħ il-fażi tat-test ta' approvazzjoni, ma tikkorrispondix għal kundizzjonijiet ta' sewqan normali, kif iddefiniti fil-punt 47 ta' din is-sentenza.
- 50 L-interpretazzjoni li tinsab fil-punt 47 ta' din is-sentenza, skont liema l-kunċett ta' "it-tħaddim u l-użu normali" ta' vettura jagħmel riferiment għall-użu tagħha f'kundizzjonijiet ta' sewqan reali, kif normalment jeżistu fit-territorju tal-Unjoni, hija wkoll ikkorroborata mill-għan imfittex mir-Regolament Nru 715/2007, li jikkonsisti, hekk kif jirriżulta mill-premessi 1 u 6 tiegħu, f'li jiġi ggarantit livell għoli ta' protezzjoni tal-ambjent u, b'mod iktar speċifiku, li jitnaqqsu kunsiderevolment l-emissjonijiet ta' ossidu tan-nitroġenu (NOx) tal-vetturi b'magna diesel sabiex tiġi mtejba l-kwalità tal-arja u jiġu osservati l-valuri limitu f'termini ta' tniġġis (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-17 ta' Dicembru 2020, CLCV *et* (Apparat ta' manipulazzjoni fuq magna diesel), C-693/18, EU:C:2020:1040, punti 67, 86 u 87).
- 51 Fir-rigward tal-punt dwar jekk software b'hal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali jnaqqasx l-effettività tas-sistema ta' kontroll tal-emissjonijiet f'kundizzjonijiet ta' sewqan normali, huwa paċifiku li t-temperaturi ambjentali ta' inqas minn 15-il grad Celsius, kif ukoll is-sewqan f'toroq li jinsabu f'altitudni ta' iktar minn 1 000 metru, huma ta' natura abitwali fit-territorju tal-Unjoni.
- 52 Barra minn hekk, għandu jiġi rrilevat li r-Regolament Nru 692/2008, applikabbli għall-fatti fil-kawża prinċipali, li, skont l-Artikolu 1 tiegħu, jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet ta' applikazzjoni tal-Artikoli 4, 5 u 8 tar-Regolament Nru 715/2007, jipprevedi, fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 3(9) tiegħu, li l-manifatturi għandhom jikkomunikaw lill-awtorità kompetenti fil-qasam tal-approvazzjoni tad-data li turi li l-apparat tal-ipproċessar ta' wara tal-ossidu tan-nitroġenu (NOx) tal-vetturi tagħhom jilhaq temperatura għolja biżżejjed għal funzjonament effiċjenti fi żmien 400 sekonda wara startjar f'kesha ta' -7 gradi Celsius. Skont il-ħames subparagrafu ta' dan l-Artikolu 3(9), l-awtorità kompetenti ma għandhiex tagħti l-approvazzjoni jekk l-informazzjoni pprovduta ma tkunx suffiċjenti sabiex jintwera li l-apparat tat-trattament ta' wara jilhaq effettivament temperatura li tippermettilu jiffunzjona b'mod effiċjenti f'perijodu ta' żmien iddeterminat. Din id-dispożizzjoni tal-aħħar tikkonferma l-interpretazzjoni skont liema l-valuri limitu ta' emissjonijiet previsti mir-Regolament Nru 715/2007 għandhom jiġu osservati meta t-temperaturi jkunu sinjifikament inqas minn 15-il grad Celsius.
- 53 Għaldaqstant, hemm lok li jitqies li software, b'hal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali, inaqqas l-effettività tas-sistema ta' kontroll tal-emissjonijiet "taħt kondizzjonijiet li wiehed raġonevolment jistenna li jiltaqa' magħhom waqt it-tħaddim u l-użu normali ta' vettura", fis-sens tal-punt 10 tal-Artikolu 3 tar-Regolament Nru 715/2007, u li għalhekk jikkostitwixxi apparat ta' manipulazzjoni fis-sens ta' din id-dispożizzjoni.

54 Konsegwentement, ir-risposta għall-ewwel domanda għandha tkun li l-punt 10 tal-Artikolu 3 tar-Regolament Nru 715/2007, moqri flimkien mal-Artikolu 5(1) ta' dan ir-regolament, għandu jiġi interpretat fis-sens li apparat li jggarantixxi l-osservanza tal-valuri limitu ta' emissjonijiet previsti mill-imsemmi regolament biss fit-tieqa ta' temperaturi jikkostitwixxi "apparat ta' manipulazzjoni" fis-sens ta' dan il-punt 10 tal-Artikolu 3.

Fuq it-tieni u t-tielet domanda

Fuq l-ammissibbiltà

- 55 IR isostni li t-tieni domanda, li permezz tagħha l-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk iċ-ċirkustanza li apparat, bħat-tieqa ta' temperaturi, huwa neċessarju għall-protezzjoni tal-magna kontra ħsara, għandha effett fuq il-legalità ta' tali apparat, hijiex ta' natura ipotetika sa fejn din il-qorti indikat li hija ma setgħetx tiddetermina jekk it-tieqa ta' temperaturi kinitx neċessarja sabiex tipproteġi l-magna tal-vettura kkonċernata minn ħsara.
- 56 Għandu jitfakkar li, skont ġurisprudenza stabbilita, fil-kuntest tal-kooperazzjoni bejn il-Qorti tal-Ġustizzja u l-qorti nazzjonali stabbilita fl-Artikolu 267 TFUE, hija biss il-qorti nazzjonali li hija adita bit-tilwima u li għandha tassumi r-responsabbiltà għad-deċiżjoni għad-deċiżjoni għad-deċiżjoni li għandha tittiehed li għandha tevalwa, fid-dawl taċ-ċirkustanzi partikolari tal-kawża, kemm in-neċessità ta' deċiżjoni preliminari sabiex tkun f'pożizzjoni li tagħti d-deċiżjoni tagħha kif ukoll ir-rilevanza tad-domandi li hija tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja. Konsegwentement, peress li d-domandi magħmula jirrigwardaw l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, il-Qorti tal-Ġustizzja hija, bħala prinċipju, marbuta li tiddeċiedi (sentenza tal-24 ta' Novembru 2020, Openbaar Ministerie (Falsifikazzjoni ta' dokumenti), C-510/19, EU:C:2020:953, punt 25 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata).
- 57 Minn dan isegwi li d-domandi li jirrigwardaw id-dritt tal-Unjoni jgawdu minn preżunzjoni ta' rilevanza. Ir-rifjut tal-Qorti tal-Ġustizzja li tagħti deċiżjoni dwar domanda preliminari magħmula minn qorti nazzjonali huwa possibbli biss meta jkun jidher b'mod manifest li l-interpretazzjoni mitluba tad-dritt tal-Unjoni ma għandha l-ebda rabta mar-realtà jew mas-sugġett tat-tilwima fil-kawża prinċipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew inkella meta l-Qorti tal-Ġustizzja ma jkollhiex għad-dispożizzjoni tagħha l-punti ta' fatt u ta' liġi meħtieġa sabiex tirrispondi b'mod utli għad-domandi li jkun sarulha (sentenza tal-24 ta' Novembru 2020, Openbaar Ministerie (Falsifikazzjoni ta' dokumenti), C-510/19, EU:C:2020:953, punt 26 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 58 F'dan il-każ, huwa minnu li, fit-talba għal deċiżjoni preliminari, il-qorti tar-rinviju tindika li ma huwiex possibbli li jiġi ddeterminat jekk it-tieqa ta' temperaturi hijiex neċessarja għall-protezzjoni tal-magna tal-vettura kkonċernata minn ħsara.
- 59 Madankollu, minn din it-talba jsegwi wkoll li, permezz tat-tieni u t-tielet domanda tagħha, li għandhom jiġu eżaminati flimkien, din il-qorti tesprimi dubji dwar l-interpretazzjoni li għandha tingħata lill-Artikolu 5(2)(a) tar-Regolament Nru 715/2007, li jipprevedi li l-projbizzjoni tal-użu ta' apparat ta' manipulazzjoni li jnaqqas l-effettività tas-sistemi ta' kontroll tal-emissjonijiet ma tapplikax meta "il-bżonn tat-tagħmir huwa ġustifikat għal raġunijiet ta' protezzjoni tal-magna mill-ħsara jew inċidenti u għat-tħaddim fis-sigurtà tal-vettura".

60 F'dawn il-kundizzjonijiet, ma jidhirx b'mod manifest li l-interpretazzjoni tal-Artikolu 5(2)(a) tar-Regolament Nru 715/2007, mitluba mill-imsemmija qorti, ma għandha l-ebda rabta mar-realtà jew mas-sugġett tat-tilwima fil-kawża prinċipali jew tikkoncerna problema ta' natura ipotetika.

61 It-tieni u t-tielet domanda huma għalhekk ammissibbli.

Fuq il-mertu

62 Permezz tat-tieni u tat-tielet domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 5(2)(a) tar-Regolament Nru 715/2007 għandux jiġi interpretat fis-sens li apparat ta' manipolazzjoni, li jggarantixxi l-osservanza tal-valuri limitu ta' emissjonijiet previsti minn dan ir-regolament biss fit-tieqa ta' temperaturi jista' jaqa' taħt l-eċċezzjoni għall-projbizzjoni tal-użu ta' tali apparat, prevista f'din id-dispożizzjoni, jekk dan l-apparat huwa intiż li jipprotegi l-valv tal-EGR.

63 Sa fejn tistabbilixxi eċċezzjoni għall-projbizzjoni tal-użu ta' apparat ta' manipolazzjoni li jnaqqas l-effettività tas-sistemi ta' kontroll tal-emissjonijiet, din id-dispożizzjoni għandha tiġi interpretata b'mod strett (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-17 ta' Dicembru 2020, CLCV *et* (Apparat ta' manipolazzjoni fuq magna diesel), C-693/18, EU:C:2020:1040, punti 111 u 112).

64 F'dak li jirrigwarda, qabelxejn, il-kunċett ta' "magna", li jinsab fl-Artikolu 5(2)(a) tar-Regolament Nru 715/2007, bħalma rrileva l-Avukat Ġenerali fil-punti 118 u 119 tal-konkluzjonijiet tiegħu, l-Anness I tar-Regolament Nru 692/2008 jagħmel distinzjoni esplicita bejn il-magna u s-sistema ta' kontroll tat-tniġġis. Fil-fatt, ir-rekwiziti dwar il-"magna" huma stabbiliti fil-punt 3.3.1.2 ta' dan l-anness, filwaqt li dawk relatati mal-"parametri tas-sistema għall-kontroll tat-tniġġis" huma stabbiliti fil-punt 3.3.1.3 tal-imsemmi anness. L-inċiż (ċ) ta' dan il-punt tal-aħħar jinkludi espressament ir-ricirkolazzjoni tal-gassijiet tal-egzost. Konsegwentement, il-valv tal-EGR, li jippermetti, mal-ftuħ tiegħu, li l-gassijiet tal-egzost jgħaddu fil-manifold tad-dhul sabiex dawn jinħarqu għat-tieni darba, jikkostitwixxi komponent distint mill-magna. Fil-fatt, dan jinsab fil-ħruġ tal-magna, wara l-manifold tal-egzost.

65 F'dak li jirrigwarda, sussegwentement, il-kunċetti ta' "incidenti" u ta' "ħsara", li jinsabu fl-Artikolu 5(2)(a) tar-Regolament Nru 715/2007, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li, sabiex ikun jista' jiġi ġġustifikat konformement ma' din id-dispożizzjoni, apparat ta' manipolazzjoni li jnaqqas l-effettività tas-sistema ta' kontroll tal-emissjonijiet għandu jippermetti l-protezzjoni tal-magna minn danni li jseħħu f'daqqa waħda u li huma eċċezżjonali (sentenza tas-17 ta' Dicembru 2020, CLCV *et* (Apparat ta' manipolazzjoni fuq magna diesel), C-693/18, EU:C:2020:1040, punt 109).

66 Għalhekk, il-fatt li magna tinstadd u tiqdiem ma jistax jitqies, fi kwalunkwe każ, bħala "incident" jew "ħsara", fis-sens tal-imsemmija dispożizzjoni, meta dawn l-avvenimenti huma, bħala prinċipju, prevedibbli u inerenti fil-funzjonament normali ta' vettura (sentenza tas-17 ta' Dicembru 2020, CLCV *et* (Apparat ta' manipolazzjoni fuq magna diesel), C-693/18, EU:C:2020:1040, punt 110).

67 Din l-interpretazzjoni hija kkorroborata mill-għan imfittex mir-Regolament Nru 715/2007, li jikkonsisti, bħalma ġie rrilevat fil-punt 50 ta' din is-sentenza, f'li jiġi ggarantit livell għoli ta' protezzjoni tal-ambjent u f'li tiġi mtejbja l-kwalità tal-arja fi ħdan l-Unjoni, li jimplika t-tnaqqis effettiv tal-emissjonijiet ta' ossidu tan-nitroġenu (NOx) matul il-ħajja normali kollha tal-vetturi. Fil-fatt, il-projbizzjoni msemmija fl-Artikolu 5(2) ta' dan ir-regolament titneħħielha s-sustanza

- tagħha u tiġi m'caħħda minn kull effett utli jekk il-manifatturi jkunu awtorizzati jgħammru l-vetturi bil-mutur b'tali apparat ta' manipulazzjoni bl-għan uniku li jipproteġu l-magna milli tinstadd jew tiqdiem (sentenza tas-17 ta' Diċembru 2020, CLCV *et* (Apparat ta' manipulazzjoni fuq magna diesel), C-693/18, EU:C:2020:1040, punt 113).
- 68 Huma biss ir-riskji immedjati ta' ħsara jew ta' incident fuq il-magna li jgħolqu perikolu konkret waqt is-sewqan ta' vettura li għalhekk huma ta' natura li jiġġustifikaw l-użu ta' apparat ta' manipulazzjoni, skont l-Artikolu 5(2)(a) tar-Regolament Nru 715/2007.
- 69 L-interpretazzjoni tal-kelma "ħsara", mogħtija mill-Qorti tal-Ġustizzja fis-sentenza tas-17 ta' Diċembru 2020, CLCV *et* (Apparat ta' manipulazzjoni fuq magna diesel) (C-693/18, EU:C:2020:1040), ma hijiex ikkontestata mill-argument tal-Gvern Ġermaniż u ta' Volkswagen li, mill-verżjonijiet ta' din il-kelma fil-lingwa Ingliża ("damage") u Ġermaniża ("Beschädigung"), jirriżulta li l-imsemmija kelma ma tkoprix biss avvenimenti li jseħħu f'daqqa waħda u li huma imprevedibbli.
- 70 Fil-fatt, minn naħa, b'halma rrileva, essenzjalment, l-Avukat Ġenerali fil-punt 115 tal-konklużjonijiet tiegħu, minkejja li, b'differenza mid-definizzjoni tal-istess kelma fil-lingwa Franċiża, id-definizzjonijiet tagħha fil-lingwa Ingliża u Ġermaniża ma jimplikawx neċessarjament li ħsara hija dovuta għal avveniment "li jseħħ f'daqqa waħda", dawn ma jinvalidawx l-interpretazzjoni tal-kelma "ħsara" adottata mill-Qorti tal-Ġustizzja. Min-naħa l-oħra, għandu jinfakkar li l-interpretazzjoni stretta adottata mill-Qorti tal-Ġustizzja hija bbażata fuq il-motivi mfakkra fil-punti 63 u 67 ta' din is-sentenza.
- 71 Madankollu, il-Gvern Ġermaniż u Volkswagen isostnu li l-apparat ta' manipulazzjoni inkwistjoni huwa ġġustifikat peress li, fil-każ ta' temperaturi baxxi wisq jew għoljin wisq, jistgħu jinholqu depożiti, waqt ir-riċirkolazzjoni tal-gassijiet tal-egzost, u għalhekk iwasslu għal pożizzjonament ħażin tal-valv tal-EGR, jiġifieri, pereżempju, valv li ma jinfetaħx iktar jew li ma jibqax jingħalaq korrettament, jew saħansitra li dan il-valv ikun kompletament ibblokkat. Issa, valv tal-EGR bil-ħsara jew ippożizzjonat ħażin jista' jikkawża ħsara lill-magna stess u jwassal, b'mod partikolari, għal telf ta' saħħa tal-vettura. Barra minn hekk, huwa impossibbli li jiġi previst u kkalkolat f'liema mument jintlaħaq il-limitu ta' falliment tal-valv tal-EGR, peress li dan il-limitu jista' jinqabeż f'daqqa waħda u b'mod imprevedibbli, anki jekk ikun twettaq xogħol regolari ta' manutenzjoni ta' dan il-valv. Telf ta' saħħa tal-vettura, li jseħħ f'daqqa waħda u b'mod imprevedibbli, jaffettwa l-funzjonament f'sigurtà sħiħa tal-vettura, billi jzid, pereżempju, kunsiderevolment ir-riskju ta' incident gravi tat-traffiku waqt manuvra sabiex tinqabeż vettura oħra.
- 72 Barra minn hekk, Volkswagen issostni li l-fatt li komponenti tas-sistema ta' riċirkolazzjoni tal-gassijiet tal-egzost jinstaddu, billi jikkawżaw nuqqas ta' funzjonament tal-valv tal-EGR li jista' jasal sal-ibblokkar tiegħu, jista' jwassal għall-kombustjoni tal-filtru tal-partikulati u sabiex tiegħu n-nar il-magna, jew saħansitra, sussegwentement għal dan, li tiegħu n-nar il-vettura kollha kemm hi, li jkun jikkomprometti l-funzjonament f'sigurtà sħiħa tal-vettura.
- 73 F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li mill-formulazzjoni stess tal-Artikolu 5(2)(a) tar-Regolament Nru 715/2007 jsegwi li, sabiex jaqa' taħt l-eċċezzjoni prevista f'din id-dispożizzjoni, il-bżonn ta' apparat ta' manipulazzjoni għandu jkun iġġustifikat mhux biss f'termini ta' protezzjoni tal-magna minn ħsara jew incident, iżda wkoll għall-funzjonament

- f'sigurtà sħiħa tal-vettura. Fil-fatt, bħalma rrileva l-Avukat Ġenerali fil-punt 106 tal-konklużjonijiet tiegħu, fid-dawl tal-użu, fl-imsemmija dispożizzjoni, tal-kongunzjoni “u”, din għandha tiġi interpretata fis-sens li l-kundizzjonijiet li hija tipprevedi huma kumulattivi.
- 74 Għaldaqstant, u fid-dawl, bħalma ġie enfasizzat fil-punt 63 ta' din is-sentenza, tal-interpretazzjoni stretta li għandha tircievi din l-eċċezzjoni, apparat ta' manipulazzjoni bħal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali jista' jiġi ġġustifikat taħt l-imsemmija eċċezzjoni biss jekk jiġi stabbilit li dan l-apparat jissodisfa strettament il-ħtieġa li jiġu evitati r-riskji immedjati ta' ħsarat jew ta' incident tal-magna, ikkawżati minn nuqqas ta' funzjonament ta' komponent tas-sistema ta' riċirkolazzjoni tal-gassijiet tal-egżost, ta' gravità tali li joholqu perikolu konkret matul is-sewqan tal-vettura mgħammra bl-imsemmi apparat. Madankollu, bħalma enfasizza l-Avukat Ġenerali fil-punt 126 tal-konklużjonijiet, tali verifika taqa', fit-tilwima fil-kawża prinċipali, taħt l-evalwazzjoni tal-fatti li huwa l-kompitu tal-qorti tar-rinviju biss.
- 75 Barra minn hekk, filwaqt li huwa minnu li l-Artikolu 5(2)(a) tar-Regolament Nru 715/2007 ma jimponix formalment kundizzjonijiet oħra għall-finijiet tal-applikazzjoni tal-eċċezzjoni prevista f'din id-dispożizzjoni, xorta jibqa' l-fatt li apparat ta' manipulazzjoni li għandu, f'kundizzjonijiet normali ta' sewqan, jiffunzjona fil-parti l-kbira tas-sena sabiex il-magna tkun protetta minn ħsarat jew incident u l-funzjonament f'sigurtà sħiħa tal-vettura jkun żgurat, huwa manifestament kuntrarju għall-għan imfittex minn dan ir-regolament li l-imsemmija dispożizzjoni tippermetti li ssir deroga minnu f'ċirkustanzi speċifiċi ħafna biss, u jwassal sabiex jiġi ppreġudikat b'mod sproporzjonat il-prinċipju nnifsu tal-limitazzjoni tal-emissjonijiet ta' ossidu tan-nitroġenu (NOx) mill-vetturi.
- 76 Fid-dawl tal-interpretazzjoni stretta li għandha tingħata lil dan l-Artikolu 5(2)(a), tali apparat ta' manipulazzjoni ma jistax, għaldaqstant, jiġi ġġustifikat skont din id-dispożizzjoni.
- 77 Li jiġi aċċettat li apparat ta' manipulazzjoni bħal dak deskritt fil-punt 75 ta' din is-sentenza jista' jaqa' taħt l-eċċezzjoni prevista fl-Artikolu 5(2)(a) tar-Regolament Nru 715/2007 jwassal sabiex jirrendi din l-eċċezzjoni applikabbli matul il-parti l-kbira tas-sena fil-kundizzjonijiet reali ta' sewqan li jipprevalu fit-territorju tal-Unjoni, b'tali mod li l-prinċipju tal-projbizzjoni ta' tali apparat ta' manipulazzjoni, stabbilit f'dan l-Artikolu 5(2) ikun jista', fil-prattika, ikun applikat inqas ta' spiss mill-imsemmija eċċezzjoni.
- 78 Barra minn hekk, Volkswagen u l-Gvern Ġermaniż isostnu li l-kuncett ta' “bżonn” ta' apparat ta' manipulazzjoni ma jeżiġix l-aħjar teknika disponibbli u li għandu jittiehed inkunsiderazzjoni l-istat tat-teknika fid-data tal-approvazzjoni KE sabiex jiġi evalwat jekk dan il-bżonn huwiex iġġustifikat f'termini ta' protezzjoni tal-magna u ta' funzjonament f'sigurtà sħiħa tal-vettura, fis-sens tal-Artikolu 5(2)(a) tar-Regolament Nru 715/2007. F'dan ir-rigward, ma huwiex ikkontestat li l-użu ta' sistema tal-EGR li tiffunzjona skont tieqa ta' temperaturi, b'mod differenti skont id-data ta' approvazzjoni, jikkorrispondi għall-istat tat-teknika. Barra minn hekk, l-interpretazzjoni tat-terminu “bżonn”, li jinsab f'din id-dispożizzjoni, għandha tiegħu inkunsiderazzjoni n-neċessità li jiġu bbilancjati l-interessi fil-qasam tal-ambjent mal-interessi ekonomiċi tal-manifatturi.
- 79 F'dan ir-rigward, għandu jiġi enfasizzat, bħalma rrileva l-Avukat Ġenerali fil-punt 129 tal-konklużjonijiet tiegħu, minn naħa, li mill-premessa 7 tar-Regolament Nru 715/2007 jsegwi li meta l-leġiżlatur tal-Unjoni ddetermina l-valuri limitu ta' emissjonijiet ta' inkwinanti, huwa ħa inkunsiderazzjoni l-interessi ekonomiċi tal-manifatturi u, b'mod partikolari, l-ispejjeż imposti fuq

l-imprizi bin-neċessità li jiġu osservati dawn il-valuri. Huwa għalhekk l-obbligu tal-manifatturi li jadattaw ruħhom u li japplikaw apparat tekniku xieraq sabiex josserva l-imsemmija valuri, b'dan ir-regolament bl-ebda mod ma jimponi l-użu ta' teknoloġija partikolari.

- 80 Min-naħa l-oħra, bħalma ġie indikat fil-punt 67 ta' din is-sentenza, l-għan imfittex mir-Regolament Nru 715/2007, li jikkonsisti f'li jiġi ggarantit livell għoli ta' protezzjoni tal-ambjent u f'li tiġi mtejbja l-kwalità tal-arja fi ħdan l-Unjoni, jimplika t-tnaqqis effettiv tal-emissjonijiet ta' ossidu tan-nitroġenu (NOx) matul il-ħajja normali kollha tal-vetturi (sentenza tas-17 ta' Diċembru 2020, *CLCV et* (Apparat ta' manipolazzjoni fuq magna diesel), C-693/18, EU:C:2020:1040, punt 113). Madankollu, awtorizzazzjoni ta' apparat ta' manipolazzjoni skont l-Artikolu 5(2)(a) ta' dan ir-regolament għas-sempliċi raġuni li, pereżempju, l-ispejjeż tar-riċerka huma kbar, li l-apparat tekniku jiswa ħafna flus jew li l-manutenzjoni tal-vettura hija iktar frekwenti u iktar għalja għall-udent, tkun tikkontesta dan l-għan.
- 81 F'dawn iċ-ċirkustanzi, u fid-dawl tal-fatt li din id-dispożizzjoni għandha, kif tfakkar fil-punti 63 u 74 ta' din is-sentenza, tkun is-sugġett ta' interpretazzjoni stretta, għandu jitqies li l-“bżonn” ta' apparat ta' manipolazzjoni, fis-sens tal-imsemmija dispożizzjoni, jeżisti biss meta, fil-mument tal-approvazzjoni tat-tip tal-KE ta' dan l-apparat jew tal-vettura li huwa mghammar fuqha, ebda soluzzjoni teknika oħra ma tippermetti li jiġu evitati riskji immedjati ta' ħsarat jew ta' incident tal-magna li jiġġeneraw perikolu konkret matul is-sewqan tal-vettura.
- 82 Konsegwentement, ir-risposta għat-tieni u għat-tielet domanda għandha tkun li l-Artikolu 5(2)(a) tar-Regolament Nru 715/2007 għandu jiġi interpretat fis-sens li apparat ta' manipolazzjoni, li jiggarrantixxi l-osservanza tal-valuri limitu ta' emissjonijiet previsti minn dan ir-regolament biss fit-tieqa ta' temperaturi, ma jistax jaqa' taħt l-eċċezzjoni għall-projbizzjoni tal-użu ta' tali apparat, prevista f'din id-dispożizzjoni, minħabba s-sempliċi fatt li l-imsemmi apparat huwa intiz li jiproteġi l-valv tal-EGR, sakemm ma jkunx stabbilit li l-imsemmi apparat jissodisfa strettament il-bżonn li jiġu evitati r-riskji immedjati ta' ħsarat jew ta' incident tal-magna, ikkawżati minn nuqqas ta' funzjonament ta' dan il-komponent, ta' gravità tali li joħolqu perikolu konkret matul is-sewqan tal-vettura mghammra bl-istess apparat. Fi kwalunkwe każ, ma jistax jaqa' taħt l-eċċezzjoni prevista fl-Artikolu 5(2)(a) tar-Regolament Nru 715/2007, apparat ta' manipolazzjoni li għandu, f'kundizzjonijiet normali ta' sewqan, jiffunzjona fil-parti l-kbira tas-sena sabiex il-magna tkun protetta minn ħsarat jew incident u li l-funzjonament f'sigurtà sħiħa tal-vettura jkun żgurat.

Fuq ir-raba' domanda

- 83 Konformement mal-ġurisprudenza mfakkra fil-punt 33 ta' din is-sentenza u fid-dawl tal-indikazzjonijiet li jinsabu fit-talba għal deċiżjoni preliminari, jeħtieġ, sabiex tinghata risposta utli lill-qorti tar-rinviju, li jiġi kkunsidrat li, permezz tar-raba' domanda tagħha, din il-qorti tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 5(1) u (2) tar-Regolament Nru 715/2007, moqri flimkien mal-punt 10 tal-Artikolu 3 ta' dan ir-regolament, għandux jiġi interpretat fis-sens li ċ-ċirkustanza li apparat ta' manipolazzjoni, fis-sens ta' din id-dispożizzjoni tal-aħħar, ikun ġie installat wara d-dhul fis-servizz ta' vettura, waqt tiswija, fis-sens tal-Artikolu 3(2) tad-Direttiva 1999/44, hija rilevanti sabiex jiġi evalwat jekk l-użu ta' dan l-apparat huwiex ipprojbit, skont dan l-Artikolu 5(2).

Fuq l-ammissibbiltà

- 84 Il-Gvern Ġermaniż iqis li din id-domanda hija inammissibbli peress li d-deċiżjoni tar-rinviju ma tesponix ir-raġunijiet li għalihom ir-risposta għal tali domanda hija neċessarja għas-soluzzjoni tat-tilwima fil-kawża prinċipali.
- 85 F'dan il-każ, ma jidhirx b'mod manifest li r-raba' domanda taqa' taht wiehed mill-każijiet, elenkati fil-punt 57 ta' din is-sentenza, li fihom il-Qorti tal-Ġustizzja tista' tirrifjuta li tiddeċiedi dwar domanda preliminari.
- 86 Għall-kuntrarju, mit-talba għal deċiżjoni preliminari jsegwi, minn naħa, li l-installazzjoni tal-apparat ta' manipulazzjoni inkwistjoni kellha l-għan li tirrimedja l-illegalità tas-sistema ta' kommutazzjoni kif ukoll li jiġu ssodisfatti r-rekwiziti tar-Regolament Nru 715/2007 permezz ta' tiswija u, min-naħa l-oħra, li l-qorti tar-rinviju tqis li hemm lok li jiġi ddeterminat jekk iċ-ċirkustanza li l-apparat ta' manipulazzjoni inkwistjoni ma kienu jgħammar il-vettura fil-mument tad-dhul fis-servizz tagħha għandhiex effett fuq l-evalwazzjoni tal-konformità ta' dan l-apparat ma' dan ir-regolament.
- 87 Ir-raba' domanda hija għalhekk ammissibbli.

Fuq il-mertu

- 88 La mill-formulazzjoni tal-Artikolu 5(2) tar-Regolament Nru 715/2007, li jipprevedi li l-użu ta' apparat ta' manipulazzjoni li jnaqqas l-effettività tas-sistemi ta' kontroll tal-emissjonijiet huwa pprojbit, bla ħsara għal ċerti eċċezzjonijiet, u lanqas minn dik tal-punt 10 tal-Artikolu 3 ta' dan ir-regolament, li jiddefinixxi l-kunċett ta' "apparat ta' manipulazzjoni", ma jsegwi li hemm lok li ssir distinzjoni skont jekk tali apparat huwiex installat fl-istadju tal-produzzjoni ta' vettura jew biss wara d-dhul fis-servizz ta' din tal-aħħar, b'mod partikolari, wara tiswija, fis-sens tal-Artikolu 3(2) tad-Direttiva 1999/44, sabiex jiġi evalwat jekk l-użu ta' dan l-apparat huwiex ipprojbit.
- 89 Din l-interpretazzjoni hija, bħalma irrileva l-Avukat Ġenerali fil-punti 137 u 138 tal-konkluzjonijiet tiegħu, sostnuta mill-kuntest li jagħmlu parti minnu dawn id-dispożizzjonijiet tar-Regolament Nru 715/2007 u mill-għan imfittex minn dan tal-aħħar.
- 90 Fil-fatt, minn naħa, f'dak li jirrigwarda l-kuntest tal-imsemmija dispożizzjonijiet, għandu jiġi rrilevat li, konformement mat-tieni sentenza tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament Nru 715/2007, il-manifatturi għandhom juru li l-apparat gdid kollu sostitut għall-kontroll tat-tniġġis li jehtieg approvazzjoni u li jinbiegħ jew jitqiegħed fis-suq fl-Unjoni ġie approvat konformement ma' dan ir-regolament u mal-miżuri ta' implimentazzjoni tiegħu. Dan it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 4(1) jippreċiża li dan l-obbligu jinkludi l-osservanza tal-limiti ta' emissjoni msemmija fl-Anness I tal-imsemmi regolament u l-miżuri ta' implimentazzjoni msemmija fl-Artikolu 5 tal-istess regolament.
- 91 Barra minn hekk, skont l-Artikolu 10(1) tar-Regolament Nru 692/2008, "[i]l-manifattur għandu jiżgura li t-tagħmir sostitut għall-kontroll tat-tniġġis maħsub biex jitwaħħal fuq vetturi approvati għat-tip KE koperti mill-ambitu tar-Regolament [Nru 715/2007] jkunu approvati għat-tip KE, bħala unitajiet tekniċi separati fit-tifsira ta' l-Artikolu 10(2) tad-Direttiva 2007/46/KE, skond l-Artikolu 12, l-Artikolu 13 u l-Anness XIII ta' dan ir-Regolament".

- 92 Minn dawn id-dispożizzjonijiet tar-Regolamenti Nru 715/2007 u Nru 692/2008 jirriżulta li l-apparat għall-kontroll tat-tniġġis għandu josserva l-obbligi previsti mir-Regolament Nru 715/2007, kemm jekk ikun installat oriġinarjament jew wara d-dhul fis-servizz ta' vettura.
- 93 Min-naħa l-oħra, li l-manifatturi tal-vetturi jithallew jinstallaw, wara d-dhul fis-servizz ta' vettura, apparat ta' manipulazzjoni li ma josservax dawn l-obbligi, imur kontra l-għan imfittex mir-Regolament Nru 715/2007, imfakkar fil-punt 50 ta' din is-sentenza, li jikkonsisti f'li jiġi ggarantit livell għoli ta' protezzjoni tal-ambjent u, b'mod iktar speċifiku, li jitnaqqsu kunsiderevolment l-emissjonijiet ta' ossidu tan-nitroġenu (NOx) tal-vetturi b'magna diesel sabiex tiġi mtejbja l-kwalità tal-arja u jiġu osservati l-valuri limitu f'termini ta' tniġġis.
- 94 Konsegwentement, ir-risposta għar-raba' domanda għandha tkun li l-Artikolu 5(1) u (2) tar-Regolament Nru 715/2007, moqri flimkien mal-punt 10 tal-Artikolu 3 ta' dan ir-regolament, għandu jiġi interpretat fis-sens li ċ-ċirkustanza li apparat ta' manipulazzjoni, fis-sens ta' din id-dispożizzjoni tal-aħħar, ġie installat wara d-dhul fis-servizz ta' vettura, waqt tiswija fis-sens tal-Artikolu 3(2) tad-Direttiva 1999/44, ma huwiex rilevanti sabiex jiġi evalwat jekk l-użu ta' dan l-apparat huwiex ipprojbit skont dan l-Artikolu 5(2).

Fuq l-ispejjeż

- 95 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Awla Manja) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) **Il-punt 10 tal-Artikolu 3 tar-Regolament (KE) Nru 715/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2007 dwar l-approvazzjoni tat-tip ta' vetturi bil-mutur fir-rigward ta' l-emissjonijiet ta' vetturi ħfief għall-passiġġieri u ta' vetturi kummerċjali (Euro 5 u Euro 6) u dwar l-aċċess għal informazzjoni dwar it-tiswija u l-manutenzjoni tal-vetturi, moqri flimkien mal-Artikolu 5(1) ta' dan ir-regolament, għandu jiġi interpretat fis-sens li apparat li jiggarrantixxi l-osservanza tal-valuri limitu ta' emissjonijiet previsti mill-imsemmi regolament biss meta t-temperatura esterna tkun bejn 15 u 33 grad Celsius u l-altitudni ta' sewqan tkun ta' inqas minn 1 000 metru jikkostitwixxi "apparat ta' manipulazzjoni" fis-sens ta' dan il-punt 10 tal-Artikolu 3.**
- 2) **L-Artikolu 5(2)(a) tar-Regolament Nru 715/2007 għandu jiġi interpretat fis-sens li apparat ta' manipulazzjoni, li jiggarrantixxi l-osservanza tal-valuri limitu ta' emissjonijiet previsti minn dan ir-regolament biss meta t-temperatura esterna tkun bejn 15 u 33 grad Celsius u l-altitudni ta' sewqan tkun ta' inqas minn 1 000 metru, ma jistax jaqa' taħt l-eċċezzjoni għall-projbizzjoni tal-użu ta' tali apparat, prevista f'din id-dispożizzjoni, minhabba s-sempliċi fatt li dan l-apparat huwa intiż li jiproteġi l-valv tar-riċirkolazzjoni tal-gass tal-egżost, sakemm ma jkunx stabbilit li l-imsemmi apparat jissodisfa strettament il-bżonn li jiġu evitati r-riskji immedjati ta' ħsarat jew ta' incident tal-magna, ikkawżati minn nuqqas ta' funzjonament ta' dan il-komponent, ta' gravità tali li johlqu perikolu konkret matul is-sewqan tal-vettura mgħammra bl-istess apparat. Fi kwalunkwe każ, ma jistax jaqa' taħt l-eċċezzjoni prevista fl-Artikolu 5(2)(a)**

tar-Regolament Nru 715/2007, apparat ta' manipulazzjoni li għandu, f'kundizzjonijiet normali ta' sewqan, jiffunzjona fil-parti l-kbira tas-sena sabiex il-magna tkun protetta minn ħsarat jew incident u l-funzjonament f'sigurtà sħiħa tal-vettura jkun żgurat.

- 3) L-Artikolu 5(1) u (2) tar-Regolament Nru 715/2007, moqri flimkien mal-punt 10 tal-Artikolu 3 ta' dan ir-regolament, għandu jiġi interpretat fis-sens li ċ-ċirkustanza li apparat ta' manipulazzjoni, fis-sens ta' din id-dispożizzjoni tal-aħħar, ġie installat wara d-dħul fis-servizz ta' vettura, waqt tiswija fis-sens tal-Artikolu 3(2) tad-Direttiva 1999/44/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Mejju 1999 dwar ċerti aspetti tal-bejgħ ta' oġġetti tal-konsum u garanziji assoċjati magħhom, ma huwiex rilevanti sabiex jiġi evalwat jekk l-użu ta' dan l-apparat huwiex ipprojbit skont dan l-Artikolu 5(2).**

Firem